

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Dispvtatio De Statv In Qvo Sint Beatorvm Animae Post
Hanc uitam, ante ultimi iudicij diem**

Dévay Biró, Mátyás

[Nürnberg], [1537]

VD16 D 1300

Propositio Septima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-34195

Vt sciant nullū absq; Christo uiuere, sine quo omnis uirtus
in uitio est. Sine fide sordent omnia Deo. Iam uidere est
Fratris triplicem bonorum diuisionem, quām quadret scri-
pturis, Christo, Paulo, doctoribus. Quāquam dicas bonum
naturæ, bonum morum, idem dixeris. Sed ne nihil scire uide-
atur, tales diuisiones comminiscitur.

PROPOSITIO SEPTIMA.

VSus seu officium legis triplex, ostendit naturæ im-
mundiciem, coerget carnē, ne pro sua libidine uiuat,
dirigit ad Christum.

CENSURA.

EN Fideistarum mysteria serpūt ut cancer, subrepunt ut
scorpius. Ponit tantum tres utilitates legis ut quartam
occultet, subtilet iustificationem legis ut soli fidei tribuatur.

CONDEN. CENSURÆ.

Poteram quatuor legis officia seu usus dixisse, duos ad
spiritum siue ad internum hominem pertinentes. Pri-
mus est, ut ostendat nobis naturæ nostræ immundiciem, fit
enim supra modum peccans peccatum per mandatum.
Secundus ut dirigat ad Christum. Galat. 3. Lex pædagogus *Galat. 3.*
est ad Christum, ut ex fide iustificemur. Sic enim interpreta-
tur Augustinus libro de perfectione iustitiae: Atq; eum, in-
quit, timore legis humilem factum, tanq; pædagogus ad fi-
dem gratiamq; perduceret. Tertius & quartus politicus,
ut coerget carnem, lex em̄ est iniustis posita, quandoquidē
iusti non indigent lege seu magistratu uindicante, sed defen-
or, uisping
k forf.

sore, sponte enim agunt omnia ad promouendam Dei glo-
riam & fratum ædificationem spectantia, & docere quæ
opera sint facienda. De his hic nihil dicam, sed de quarto (ut
Fratri uideor) quod scilicet lex non iustificet. Hic autem le-
ctores admonitos uolo, legem iustificare ciuiliter & coram
hominibus, ut Rom. 4. Si Abraham ex operibus iustificatus
est, habet gloriam, sed nō apud Deum, tunc apud homines.
Et 13. Fac bonum, habebis laudem. Sed non iustificat lex
spiritualiter coram Deo. Nam qui ex operibus legis sunt,
sub maledicto sunt. Gala. 3. Et si ex operibus est iusticia, tunc
Christus frustra est mortuus, & si gratia nō ex operib⁹, alio-
qui gratia non est gratia. Rom. 11. Ignorantes iusticiā Dei
& suam uolentes statuere, iusticiæ Dei non sunt subiecti.
10. Israel sectando legem ad legem iusticiæ non perue-
nit. 9. Operanti merces non imputatur. 4. Qui uocauit
nos uocatione sua sancta, non secundum opera nostra, sed
secundum propositum suum & gratiam quæ data est nobis
ante tempora secularia, 2. Ti. 1.

Augustinus ad Bonifacium libro 3. cap. 4. contra duas
epistolas Pelagianorum. Per Mosen reuelatum est testa-
mentum uetus, per quem data est lex, sancta & iusta & bona,
per quam fieret non abolitio, sed cognitio peccati, qua con-
uincerentur superbi, suam iustitiam constituere uolentes,
quasi diuino auxilio non egentes, & rei facti literæ, confuge-
gerent ad gratiæ sp̄iritum, non sua iusticia iustificandi, sed
Dei. Habes hic superborum Monachorum descriptionem.

Idem super Ioannem cap. 1. Lex minabatur, non opitula-
batur, iubebat non sanabat, languorem ostendebatur, non
auferebat, sed illa præparabat medico uenturo, cum gra-
tia & ueritate.

Idem in prefacione epistolæ ad Galatas: Dominus iu-
stam legem injustis hominibus dedit, ad demonstranda pec-
cata

Roma. 2. et 13.

Galat. 3.

Roma. 11. 4.

2. Ti. 1.

Augustinus

cata eorum , non aufferenda , non enim auffert peccatum,
nisi gratia fidei &c.

Idem Psal. 70. Lex sine gratia, sola litera est, manet ad con-
uincendam iniquitatem, non ad dandam salutem.

Ambrosius de uita beata cap. 6. Sed & illud mihi prodest
quod non iustificamur ex operibus legis.

Idem Galat. 2. nil tam apertum est, quia si per legem pos- ambrosius
tuisset homo iustificari, Christum non oportuerat mori, sed
quia lex dare remissionem peccatorum non poterat, neq; se-
cundam mortem triumphans expoliare captiuos, quos te-
nebat caussa peccati, Christus mortuus est, ut ea præstaret,
qua lex non poterat, ac per hoc non gratis mortuus est,
mors enim eius iustificatio peccatorum est.

Idem Galat. 3. Quoniam nemo poterat implere legem,
rei erant omnes maledicto legis, ut vindicaret in eos. Chri-
stus autem homo natus, oblatus a patre pro nobis, redemit
nos a diabolo.

Idem Gal. 5. Apertum est qd dicit, quia spes iustificatiōis
in fide est per spiritum, nō per opera legis, in fide enim spiri-
tualiter seruitur Deo, deuotione mentis & puritate cordis.

Idem Galat. 3. Si per legem iustificatio est, excluditur pro-
missio, et si exclusa fuerit promissio, sine dubio frustrabitur fi-
des Abrahæ, quod ne audire quidem paciuntur Iudæi, scien-
tes quia promissio ex fide est Abrahæ, quæ promissio ex fide
iustificat, nō per legē, sicut & Abraham ex fide iustificat⁹ est.

Hieronymus Galat. 2. Scientes quod non possemus ex
legis opere, sed ex Christi saluari fide, credim⁹ in Christum,
ut quod lex nobis non dederat, fides tribueret, quā habemus
in Christo. Quod si recedentes a lege, in qua saluari non po-
tuimus, transcendimus ad fidem, in qua non carnis queria-
tur circuncisio, sed cordis puri deuotio.

Idem Galatas 3. Per legem nemo iustificatus fuit.

Hieronim⁹

k 2 Ambros

Sophist

Augustinus

Lyranus

Ambrosius Lucæ 5. Nemo iustificatur ex lege , sed redi-
mitur ex gratia . Sed quia Sophistæ nostri subtile sunt in di-
uisione , cum Paulus dicat : Ex operibus legis non iustifica-
ri quemque coram Deo , Galat. 2. Rom. 3. torquent ad solas
legis ceremonias , sed & hoc auffugiū occludamus uulpecu-
lis . Ex operibus legis (Lyranus) id est , siue naturalis siue
Mosaicæ . Augustinus de spiritu & litera cap. 14. Quod de
lege (ait) dicimus , quod non iustificat , non tantum intelligi-
mus legem ceremoniarum , sed Decalogi quoque tabulas . En-
ergo operistarum seu iusticiariorum (ut indocto Monacho
par pari referatur) mysteria serpunt , nescientes de quibus lo-
quuntur aut de quibus affirmant , animalia uentris & glo-
riæ . Quod poterat atrotius flagitium in Christum cōmitti ,
quam salutem operibus nostris tribuere , & Christi merita
proculcare : tales proh dolor habemus pastores animarum .
Lyranus Rom. 8. Fides in Christum liberat ab omni pecca-
to originali & actuali . Sed credo Fratrem contentum fore
& de quarto legis officio .

PROPOSITIO OCTAVA.

Natura nostra semper est immunda .

CENSURA.

Natura nostra non semper est immunda .

CONDEM. CENSURÆ.

Nihil potest tam reuerenter ac religiose dici , quod pos-
sit sycophantorum morsum euadere . Solus Christus
natura fuit mundus , quia conceptus ex spiritu sancto , sine
macula